

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 15Csp/47/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6123343150
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Gabriela Chudovská
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2023:6123343150.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

2
15Csp/47/2023

Okresný súd Trenčín v konaní pred sudkyňou Mgr. Gabrielou Chudovskou v právnej veci žalobcu : Ahoj, a.s., so sídlom: Dvořákovo nábrežie 4, Bratislava, IČO: 48 113 671, právne zastúpený: JUDr. Ján Šoltés, advokát, so sídlom: Mýtina 48, Bratislava, IČO: 37 927 795, proti žalovanému: A. B., nar. XX.XX.XXXX , trvale pobytom: C. D. XXXX/X, E., o zaplatenie 460,- eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

9
15Csp/47/2023

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi istinu 460,-€, úrok 157,-€ s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 460,-€ od 20.10.2020 do zaplatenia.

II. Žalovanému súd p o v o ľ u je zaplatiť dlžnú sumu v splátkach vo výške 40,-€ mesačne, splatných počnúc mesiacom nasledujúcim po mesiaci, v ktorom nadobudne právoplatnosť tento rozsudok, vždy do posledného dňa v kalendárnom mesiaci až do zaplatenia celého dlhu s tým, že v prípade nezaplatenia čo i len jednej splátky v určenej výške a v určenom čase sa stane splatným celý dlh.

II. Žalobca m á proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

7
15Csp/47/2023

1. Žalobca sa žalobou doručenu Okresnému súdu Banská Bystrica vrámci upomínacieho konania dňa 19.06.2023 domáhal súdneho výroku, v ktorom by súd žalovaného zaviazal na zaplatenie sumy 460,-eur s úrokom vyčísleným na sumu 157,-eur, a úrokov z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 460,-eur od 20.10.2020 do zaplatenia, vrátane náhrady trov konania.

2. Svoju žalobu odôvodnil tým, že žalobca poskytol žalovanému na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere pod číslom zmluvy XXXXXXXXXXX úver vo výške 500 eur, ktorý sa žalovaný zaviazal uhradiť formou zmluvne dojednaných pravidelných mesačných splátok. V rozpore so zmluvnými dojednaniami úverovej zmluvy dlžník svoj záväzok uhrádzať pravidelné mesačné splátky neplnil riadne a včas. Žalobca vyzval žalovaného na úhradu omeškaných úverových splátok s upozornením na možnosť vyhlásenia okamžitej splatnosti pohľadávky z dôvodu neplatenia. Nakoľko žalovaný napriek písomnej výzve žalobcu svoj dlh z titulu omeškaných úverových splátok nezaplatil, žalobca v súlade so zmluvnými dojednaniami úverovej zmluvy vyhlásil okamžitú splatnosť pohľadávky z úveru. Vyhlásenie okamžitej splatnosti pohľadávky z úveru s výzvou na zaplatenie dlžnej sumy bolo žalovanému doručené dňa 12.10.2020. Nakoľko žalovaný v poskytnutej 7-dňovej lehote od doručenia vyhlásenia okamžitej splatnosti úveru

dĺžnú sumu nezaplatil, voči žalobcovi sa tak od 20.10.2020 dostal do omeškania so zaplatením dĺžnej sumy spolu s príslušenstvom. Žalovaný bol vyzvaný právnym zástupcom žalobcu na zaplatenie dĺžnej sumy z titulu nesplateného úveru. Žalovaný záväzok z titulu nesplateného úveru žalobcovi nezaplatil. Žalobca si v tomto konaní uplatňuje voči žalovanému dĺžnú istinu úveru vo výške 460,- eur, spolu s príslušenstvom. Zároveň si žalobca v tomto konaní uplatňuje voči žalovanému aj nárok na zaplatenie zmluvných úrokov, ktoré predstavujú rozdiel medzi celkovými nákladmi spojenými s úverom a plnením započítaným na úhradu celkových nákladov.

3. V upomínacom konaní bolo žalobe vyhovené v celom rozsahu platobným rozkazom, proti ktorému žalovaný podal odpor, a preto vec bola postúpená na miestne príslušný súd. Žalovaný uviedol, že návrh považuje z dôvodu aktuálneho finančného postavenia a jeho možností za nedôvodný. Poukázal tiež na zákon č. 129/2010 Z.z. a svoje postavenie spotrebiteľa a na to, že nemohol ovplyvniť znenie zmluvy a všeobecných podmienok poskytnutia úveru. Uviedol, že navrhuje súdu, aby nespochybnil nároky žalobcu, avšak žalovaný sumu je schopný platiť splátkami vo výške 50,- eur mesačne. V ďalšom konaní žalovaný uviedol, že nespochybňuje nároky žalobcu, ktoré si uplatňuje, ale navrhuje iný spôsob plnenia ako navrhol žalobca, keď žiada o splátkový kalendár. K odporu sa žalobca vyjadril tak, že odpor považoval za účelový bez predloženia relevantných dôkazov. Zmluva podľa neho spĺňa všetky náležitosti a žaloba je dôvodná. V ďalšom konaní žalobca doplnil, že riadne skúmal bonitu žalovaného, keď predložil výpis z registra klientských informácií, dotazník o preverovaní príjmu a dokument z interného systému, z ktorého vyplýva, že žalobca preveroval rodinný stav, príjmy a výdavky žalovaného. Žalobca preveroval históriu splácania a platobnú kapacitu v nebankovom registri klientských informácií. Žalovaný v prehľade verifikačných otázok pred schválením úveru potvrdil, že pracuje, má zmluvu na dobu neurčitú a má za 3 posledné mesiace od uvedeného dopytu priemerný vymeriavací základ aspoň 919,- eur. Žalovaný v čase žiadosti o úver mal 1 iný existujúci úvery, so splátkou vo výške 247,-eur.

4. Súd nariadil pojednávanie na deň 17.10.2023, na ktoré sa dostavil žalovaný. Žalobca bol na pojednávanie riadne a včas predvolaný, pričom podaním zo dňa 16.10.2023 ospravedlnil neúčast na pojednávaní a súhlasil, aby súd pojednával v jeho neprítomnosti. Žalovaný na pojednávaní doplnil, že si nepamätá už okolnosti, za akých došlo k uzavretiu zmluvy. Nepopiera, ale že úverovú zmluvu uzatvoril. Chcel by dlh splácať v splátkach po 20,- eur mesačne, lebo mu to inak nevychádza. Na odôvodnenie svojej aktuálnej sociálnej situácie uviedol, že je zamestnaný v stálom pracovnom pomere ako vodič autobusu, s príjmom cca 850,-eur mesačne, spláca ešte jeden úver v A. D. vo výške 180,- eur mesačne, nič mu z platu nestrhajú. Mal jednu exekúciu, ktorá už je ukončená. Žije v byte s družkou a náklady na bývanie sú cca 300,- eur - 400,- eur mesačne. Žiadne ďalšie exekúcie nemá, ani súdne konania a nevynakladá zvýšené výdavky v súvislosti so zdravotným stavom a nemá už vyživovaciu povinnosť voči deťom.

5. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise a na základe vykonaného dokazovania zistil nasledovný skutkový stav:

6. Súd zistil, že žalobca (ešte pod predošlým obchodným menom Amico Finance a.s.) ako veriteľ so žalovaným ako dlžníkom dňa 06.05.2020 uzavrel zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX. Na základe tejto zmluvy veriteľ poskytol žalovanému bezúčelový úver vo výške 500,- eur, ktorý sa žalovaný zaviazal splácať v pravidelných 36 mesačných splátkach, a to vo výške 18,25 eur, vždy k 20. dňu v mesiaci, počnúc dňom 20.06.2020. Konečná splatnosť bola dohodnutá na deň 20.05.2023. Úrok bol fixný v sadzbe 20,84 % ročne. RPMN bola 20,84%. Celková čiastka splatná spotrebiteľom bola určená na sumu 657,- eur, celkové náklady tak činili 157,- eur. Uvedené boli tiež predpoklady pre výpočet RPMN, pričom tieto sú uvedené v súlade s dohodnutými parametrami úveru (výška úveru 500,- eur, výška splátky 18,25 eur, splatnosť 20.deň v mesiaci od 20.06.2020, výška nákladov v podobe úrokov nad rámec istiny), uvedený je aj vzorec pre výpočet RPMN. Podľa bodu 3.2 písm. d/ zmluvy, v prípade, ak dlžník nespláca splátky úveru riadne a včas, veriteľ je oprávnený žiadať o zaplatenie celého zostatku úveru spolu s príslušenstvom, ktorá sa stane okamžite splatnou (vyhlásiť okamžitú splatnosť úveru), ak je dlžník v omeškani s úhradou jednej splátky úveru, alebo jej časti počas obdobia dlhšieho ako 3 mesiace a to za podmienok ustanovených v § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka, a teda ak súčasne upozornil dlžníka v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

7. Výzvou na zaplatenie (3.upomienka) zo dňa 25.08.2020 vyzval žalobca žalovaného na úhradu omeškaných splátok v sume 54,75 eur. Upozornil ho tiež, že ak neuhradí ani splátku splatnú 20.06.2020

v sume 18,25 eur najneskôr do 25.09.2020, veriteľ bude oprávnený vyhlásiť okamžitú splatnosť úveru a žiadať od neho zaplatenie celého úveru poskytnutého na základe zmluvy č. 2004009998 v celej dlžnej sume. Písomnosť sa od žalovaného vrátila z adresy uvedenej v úverovej zmluve dňa 28.08.2020 s poznámkou, že na danej adrese je adresát neznámy. Listom zo dňa 28.09.2020 bolo žalovanému oznámené, že vzhľadom na skutočnosť, že je s úhradou splátky splatnej 20.06.2020 v omeškaní dlhšie ako 3 mesiace a súčasne, vzhľadom na to, že 3.upomienkou bol v lehote nie kratšej ako 15 dní upozornený na právo veriteľa vyhlásiť okamžitú splatnosť úveru a nakoľko dlžnú splátku žalovaný neuhradil v stanovenej lehote, veriteľ pristupuje k vyhláseniu celého nesplateného zostatku úveru za splatný dňom 20.06.2020. Súčasne bol žalovaný touto písomnosťou vyzvaný na úhradu dlhu v sume 73 eur. Písomnosť sa od žalovaného vrátila z adresy uvedenej v úverovej zmluve dňa 12.10.2020 s poznámkou, že nebola zásielka prevzatá v odbernej lehote. Listom zo dňa 08.10.2020 bola táto výzva popravená v časti sumy, ktorú je žalovaný povinný zaplatiť, a to na správnu sumu 529,25 eur. Písomnosť sa od žalovaného vrátila z adresy uvedenej v úverovej zmluve dňa 12.10.2020 s poznámkou, že na danej adrese je adresát neznámy.

8. Z prehľadu splátok a úhrad vyplýva, že žalovaný vyčerpal sumu 500,- eur, čo medzi stranami ani nebolo sporné. Celková výška úhrad predstavuje sumu 40,- eur, ktorá úhrada bola vykonaná dňa 17.02.2021. Táto platba bola započítaná v celom rozsahu na istinu.

9. Žalobca predložil za účelom preukázania rozsahu skúmania bonity žalovaného v súvislosti so spornou úverovou zmluvou údaje k žiadosti o úver, z ktorých vyplýva, že žalovaný bol v tom čase rozvedený, so stredoškolským vzdelaním, zamestnaný v spol. CHORVÁT, spol. s.r.o. na zmluvu na dobu neurčitú s čistým príjmom za posledné 3 mesiace v sume 725,- eur, 822,- eur a 770,-eur. Počet nezaopatrených detí bol 0, počet vyživovacích povinností 0, mesačné výdavky v sume 220,- eur. Tiež predložil výpis z registra klientskych informácií, z ktorého vyplýva, že žalovaný mal v čase žiadosti o úver 1 existujúci úver s výškou splátky 247,- eur mesačne. Žalovaný bol lustrovaný aj v Sociálnej poisťovni.

10. Záonné ustanovenia:

Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa ust. § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov (ďalej len „zákon“), Spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa alebo na účet stavebného sporiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa; tým nie je dotknuté bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu. Spotrebiteľským úverom sú aj mladomanželský úver podľa osobitného predpisu, niektoré stavebné úvery a iné úvery podľa osobitného predpisu a nezabezpečené úvery poskytované spotrebiteľom na účely rekonštrukcie nehnuteľností určenej na bývanie, pričom ustanovenia osobitných predpisov týkajúce sa poskytovania týchto úverov tým nie sú dotknuté; obmedzenie hornej hranice výšky úveru podľa odseku 3 písm. f) sa na tieto úvery nevzťahuje.

Podľa ust. § 2 písm. a), b) a d) zákona, na účely tohto zákona sa rozumie a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania, b) veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti, d) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom,

Podľa § 7 ods. 1 zákona, Veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

Podľa § 9 ods. 1 zákona, Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi. Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí byť v záhlaví zreteľne označená názvom zmluvy, ktorý obsahuje slová "spotrebiteľský úver" v príslušnom gramatickom tvare.

Podľa § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, Ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata prevyšovať najvyššiu prípustnú odplatu, ktorú možno od spotrebiteľa pri poskytnutí peňažných prostriedkov požadovať. Odplatu, podrobnosti o stanovení odplaty, kritériách jej stanovenia a najvyššiu prípustnú výšku odplaty ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa ustanovenia § 1a ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, Ak odseky 2 a 3 neustanovujú inak, odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi nesmie prevýšiť dvojnásobok priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov podľa § 1 ods. 4 pri obdobnom úvere alebo pôžičke ročne. Na účely tohto nariadenia vlády sa obdobným úverom alebo pôžičkou rozumie obdobný produkt, ktorý je svojou povahou najbližší forme poskytnutia peňažných prostriedkov spotrebiteľovi podľa predchádzajúcej vety.

Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, Ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, Ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

Podľa § 517 ods. 1 veta prvá a ods. 2 Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 nariadenia vlády SR č.87/1995 Z.z. v znení účinnom od 01.02.2013, výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

11. Žalobca ako veriteľ v danom prípade pri uzatváraní predmetnej zmluvy konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, nakoľko z jeho výpisu z obchodného registra vyplýva, že predmetom činnosti právneho predchodcu žalobcu je okrem iného aj poskytovanie spotrebiteľských úverov. Žalovaný zmluvu uzatváral ako spotrebiteľ, keďže sa jedná o fyzickú osobu, ktorá pri uzatváraní predmetnej zmluvy nekonala v rámci svojho podnikania, povolania. Pri zákonnom posudzovaní konkrétneho prípadu súd preto vychádzal z príslušných ustanovení zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a dospel k záveru, že na záväzkový vzťah, ktorý vznikol v prejednávanej veci na základe predmetnej zmluvy možno normy obchodného práva (vrátane všeobecnej úpravy úveru) použiť len vtedy, ak neodporujú úprave majúcej tu z povahy veci prednosť, teda úprave spotrebiteľských vzťahov v zákone o spotrebiteľských úveroch a v Občianskom zákonníku.

12. V konaní mal súd nesporne preukázané, že na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa 06.05.2020 uzavretej medzi žalovaným a žalobcom bol žalovanému poskytnutý spotrebiteľský úver v celkovej výške 500,- eur, ktorý mal splácať v pravidelných mesačných splátkach. Vzhľadom na to, že ide o zmluvu o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona č. 129/2010 Z.z., súd skúmal, či zmluva má všetky povinné náležitosti v zmysle § 9 ods. 2 tohto zákona, pričom dospel k záveru, že zmluva obsahuje všetky potrebné náležitosti a žiadna taká náležitosť, ktorej absencia by spôsobovala, že dlžník

nevie posúdiť rozsah svojho záväzku, nechýba. V zmluve je riadne uvedená výška a mena úveru, čerpanie úveru, úročenie úveru, výška úrokovej sadzby, druh úrokovej sadzby, výška mesačnej splátky, počet splátok, splatnosť splátok mesačne, dátum splatnosti prvej a poslednej splátky, spôsob splácania, celková čiastka k zaplateniu a celkové náklady spotrebiteľa, ktoré sú aj matematicky správne vyčíslené, je uvedená RPMN vrátane údajov, z ktorých sa pri jeho výpočte vychádzalo. Nakoľko žiadna z povinných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere neabsentuje, nie je možné považovať úver za bezúročný a bez poplatkov (§ 11 ods. 1 zák.č. 129/2010 Z.z.).

13. Súd posúdil aj výšku odplaty (úroková sadzba 20,84% ročne), pričom dospel k záveru, že táto svojou výškou neprevyšuje ani zákonom ustanovenú najvyššiu prípustnú hranicu. V čase uzatvorenia zmluvy platil § 53 ods. 6 OZ, ktorý odkazoval čo do výšky odplaty a maximálnej výšky odplaty na vykonávací predpis, a to Nariadenie vlády č.87/1995 Z.z. v platnom znení. Podľa § 1a ods. 1 citovaného nariadenia odplata nesmie prevýšiť dvojnásobok priemernej RPMN podľa § 1 ods. 4 pri obdobnom úvere alebo pôžičke ročne. Podľa §1 ods. 4 citovaného nariadenia na účely stanovenia najvyššej prípustnej výšky odplaty sa použije priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov bánk a pobočiek zahraničných bánk pre jednotlivé typy novoposkytnutých spotrebiteľských úverov zverejnená podľa osobitného predpisu, naposledy v čase predchádzajúcom uzatvoreniu spotrebiteľskej zmluvy. Najvyššia prípustná výška odplaty v čase predchádzajúcom uzatvoreniu spotrebiteľskej zmluvy (stav 31.03.2020 – za 1. štvrtrok 2020) podľa informácií zverejnených na webovej stránke MF SR predstavuje hodnotu (ostatné spotrebiteľské úvery nad 1 do 5 rokov vrátane) 10,74 %. Dohodnutý zmluvný úrok 20,84 % tak nepresahuje dvojnásobok priemernej hodnoty RPMN bánk a pobočiek zahraničných bánk pre jednotlivé typy úverov. Súd posúdil zmluvu a tiež nezistil, že by si žalobca uplatnil nárok z akejkoľvek neprijateľnej zmluvnej podmienky, keď žiada len dlžnú istinu úveru a úrok, ktorý v tomto odseku vyššie posúdil súd ako riadne dohodnutý a súladný so zákonom a ustanovenie o úrokovej sadzbe nepredstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku.

14. Súd má tiež za to, že veriteľ riadne skúmal schopnosť žalovaného úveru splácať, keď uviedol aj preukázal, že jednak od žalovaného zisťoval jeho údaje o zamestnaní, výške príjmu, vyživovacích povinnostiach, zaopatrených deťoch, pričom existenciu príjmu mal žalobca nielen deklarovanú žalovaným, ale aj podopretú lustráciou v Sociálnej poisťovni. Rovnako tak predložil lustráciu z úverového registra, ktorou bolo zistené, že žalovaný mal v danom čase jeden existujúci úver, pričom výšku jeho splátky žalobca zohľadnil. Informácie zistené z registra nenasvedčovali, že by úver, o ktorý žalovaný žiadal, mal byť nad jeho finančné možnosti. Na základe jednak žalovaným uvedených informácií o svojej finančnej kondícii, ale aj na základe údajov zistených lustráciou v registroch žalobca mal možnosť si urobiť dostatočný prehľad o tom, či je na strane žalovaného daná schopnosť úver splácať alebo nie. Bonita tak bola skúmaná podľa názoru súdu nielen čiastkovo, ale komplexne, so zohľadnením príjmov, výdavkov, vyživovacích povinností aj iných záväzkov v tom čase trvajúcich. Vychádzajú z uvedeného súd nezistil v procese overovania bonity žalovaného porušenie povinností veriteľa.

15. V spore mal súd preukázané, že žalovaný vyčerpal úver v sume 500,- eur. Tento úver žalovaný nesplácal riadne od samého začiatku, keď nezaplatil hneď prvú splátku splatnú dňa 20.06.2020, ale ani ďalšie splátky. Vykonal len jednu úhradu v sume 40,- eur v roku 2021, teda až po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru. Žalovaný tak bol v omeškaní s úhradou hneď prvej splátky splatnej 20.06.2020. Žalovaný bol vyzvaný na zaplatenie omeškaných splátok pred vyhlásením predčasnej splatnosti úveru listom z 25.08.2020, v tomto čase mal preukázateľne neuhradené už tri splátky (20.06.2020, 20.07.2020 s 20.08.2020). Bol vyzvaný na doplatenie splátky splatnej dňa 20.06.2020 do 25.09.2020, čo bola lehota nie kratšia ako 15 dní v zmysle § 53 ods. 9 OZ. Omeškané splátky ale na výzvu žalovaný neuhradil, keď do vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru nevykonal vôbec žiadnu platbu. Dôvodne a v súlade so zmluvným dojednaním bodu 3.2 písm. d/ zmluvy žalobca preto podľa § 565 OZ pristúpil k vyhláseniu okamžitej splatnosti úveru, a to listom zo dňa 28.09.2020, pričom dlh sa stal splatným pre nesplnenie splátky splatnej 20.06.2020 k tomuto dňu. Na vyhlásenie predčasnej splatnosti tak boli splnené podmienky podľa § 565 Občianskeho zákonníka a bol tiež dodržaný postup podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Písomnosti súvisiace s vyhlásením predčasnej splatnosti boli žalovanému doručované do jeho dispozičnej sféry na adresu, ktorú uviedol v zmluve o úvere a ktorá súčasne bola adresou jeho pobytu v zmysle občianskeho preukazu predloženého k žiadosti o úver a na ktorej sú mu aj v tomto spore doručované súdne písomnosti, ktoré žalovaný preberal.

16. V konaní bolo preukázané, že celkovo žalovaný vykonal len jednu platbu v sume 40,- eur dňa 17.02.2021, ktorá suma bola v celom rozsahu započítaná na úhradu istiny. Žalovaný čerpal úver v sume 500,- eur, uhradil 40,- eur, a tak výsledná dlžná suma istiny ku dňu rozhodnutia súdu je 460,- eur. Žalobca si okrem istiny uplatnil aj úroky z úveru vo výške 157,- eur. Pri riadnom splácaní úveru, by žalovaný mal zaplatiť na úrokoch ako celkové náklady spotrebiteľa spojené s úverom sumu 157,- eur, pričom z prehľadu úhrad vyplýva, že na zmluvných úrokoch žalovaný nezaplatil vôbec nič. Z tohto dôvodu je žalovaný povinný zaplatiť aj zmluvný úrok v dohodnutej sume 157,- eur. Pokiaľ ide o nárok žalobcu na zmluvný úrok aj po vyhlásení okamžitej splatnosti úveru, rozhodovacia prax NS SR a následne aj súdov nižšieho stupňa je v tejto otázke ustálená, a teda veriteľovi patrí zmluvný úrok z istiny aj v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí, čo v tomto prípade predstavuje v zmluve o úvere dohodnutý úrok (celkové náklady spotrebiteľa) v celkovej sume 157,- eur, keďže na úrokoch doposiaľ nebolo uhradené nič. Povinnosť dlžníka platiť riadne úroky z úveru vyplýva napokon z § 502 ods. 1 vety prvej Obchodného zákonníka, podľa ktorého od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Nakoľko v spore nebolo preukázané, že by zvyšok dlžnej istiny s úrokom žalovaný uhradil, súd žalobe v tejto časti ako skutkovo a právne dôvodnej vyhovel.

17. Žalobca sa ďalej domáhal zaplata úrokov z omeškania 5,00 % ročne z neuhradenej istiny 460 eur od 20.10.2020 do zaplata. Sadzba úrokov z omeškania, v akej boli úroky z omeškania uplatnené, nepresahuje najvyššiu prípustnú výšku úrokov z omeškania určenú podľa § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z.. Nakoľko zmluvný vzťah vznikol po 31.01.2013 má žalobca nárok na úroky z omeškania určené súčtom základnej úrokovej sadzby ECB a 5 %. Úroky z omeškania boli priznané od 20.10.2020 tak, ako boli uplatnené. V tento deň žalovaný už bol v omeškani s úhradou dlhu. Splatnosť úveru nastala listom z 28.09.2020 (ku dňu 20.06.2020), ktorý list bol do sféry žalovaného doručovaný dňa 29.09.2020, vrátil sa žalobcovi neprevzatý dňa 12.1.2020, lehota na plnenie bola v trvaní 7 dní. Ak si žalobca uplatnil úroky z omeškania od 20.10.2020, v tento deň bol žalovaný v omeškani s úhradou žalovaného dlhu.

18. Podľa § 232 ods. 4 CSP, Ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradiím ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškание s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

19. Súd súčasne povolil žalovanému splácať priznanú dlžnú sumu v mesačných splátkach vo výške 40,- eur. Žalovaný žiadal v odpore splátky v sume 50,- eur mesačne, na pojednávaní žiadal splátky 20,- eur mesačne. Súd určil splátky v sume 40,- eur mesačne, tj. v sume o niečo vyššej ako dvojnásobok pôvodnej výšky mesačnej splátky podľa úverovej zmluvy. Od veriteľa nemožno spravodlivo žiadať, aby na úhradu splatného a judikovaného dlhu čakal neprímerane dlhý čas, navyše dlh by sa pri splátke 20,- eur mesačne znižoval každý mesiac prakticky len zanedbateľne. Súd má za to, že súdom určená suma splátky je v možnostiach žalovaného, keď tento je zamestnaný, má pravidelný príjem, nemá vyživovacie povinnosti ani zhoršený zdravotný stav. Súd mu ale povolil splátky, keď zohľadnil, že žalovaný spláca aj iné svoje úverové záväzky, pričom celkom zrejme žalovaný nemá taký príjem, ktorý by mu umožňoval zaplatiť rozsudkom priznanú sumu naraz popri úhrade iných svojich nevyhnutných potrieb, ktoré by jednorazovou úhradou dlhu mohli byť ohrozené. Žalobca pritom nerozporoval tvrdenia žalovaného o jeho aktuálnej sociálnej situácii. Súčasne súd určil, že v prípade neuhradenia čo i len jednej splátky riadne a včas, sa stane celý dlh splatným, teda žalovaný porušením svojej platobnej disciplíny stratí súdom priznanú výhodu splátok a bude musieť uhradiť celý, týmto rozsudkom priznaný, dlh naraz.

20. Súd pre úplnosť vo vzťahu k návrhu žalobcu na vydanie rozsudku pre uznanie v podaní doručenom súdu dňa 16.10.2023 uvádza, že neboli splnené podmienky pre vydanie rozsudku pre uznanie nároku, ako to navrhoval žalobca. Z obsahu písomného podania žalovaného vôbec nevyplýva, že by nárok uznával, ale z jeho obsahu vyplýva iba to, že žiada o povolenie splátok. Navyše vo svojich písomných podaniach poukazoval žalovaný na úpravu obsiahnutú v zákone č. 129/2010 Z.z. a na zákaz neprijateľných zmluvných podmienok, ktorým tvrdeniam žalovaného sa súd musel venovať, čo si vyžadovalo riadne dokazovanie, to všetko za stavu, keď podania žalovaného ani jeho prejav na pojednávaní neobsahovali výslovne formulované uznanie nároku čo do dôvodu a výšky. Žalovaný síce žiadal o splátky, ale súčasne neprejavil výslovnú vôľu uznať dlh a tento zaplatiť bez výhrad v celom rozsahu. Ak by však aj akékoľvek jeho vyjadrenie malo povahu uznávacieho prejavu (čo podľa názoru

súdu splnené nebolo), súd uvádza, že ani uznanie dlhu spotrebiteľom v spotrebiteľskom spore nezabavuje súd povinnosť skúmať predložené dôkazy a vyhodnocovať ich z pohľadu hmotného práva (k tomu zhodne napr. rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 6CoCsp/62/2020 zo dňa 08.06.2021 a rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne sp.zn. 4Co/246/2018 zo dňa 21.11.2018). Ak by totiž súd mal priznať uznávaciemu prejavu procesnoprávne následky bez ohľadu na hmotné právo, vydaný rozsudok pre uznanie by v tomto prípade bol v rozpore s hmotným právom. V prípade žalovaného - spotrebiteľa je zjavné, že nejde o osobu znalú práva a aj keby žalobou uplatnenú pohľadávku nepoprel, má právo na súdnu ochranu ako spotrebiteľ a nemôže byť zviazaný na úhradu akéhokoľvek dlhu, teda aj takého, ktorý je vyvodzovaný z napr. z porušenia predpisov o spotrebiteľských úveroch. Priečilo by sa zásade spravodlivosti, ak by v konaní pasívni spotrebiteľia boli zvýhodňovaní voči spotrebiteľom, ktorí dlh pred súdom uznajú a to častokrát len z obavy, že v opačnom prípade im nebude umožnené uhradiť dlh v splátkach z dôvodu neinformovanosti, neznalosti svojich práv, pocitu bezmocnosti voči dodávateľovi, ktorý je v konaní právne zastúpený a podobne. Súd preto rozsudkom pre uznanie nerozhodol, žalovaného vypočul, vykonal riadne dokazovanie a po jeho zhodnotení rozhodol rozsudkom s riadnym (nie skráteným) odôvodnením s možnosťou podať proti nemu riadne odvolanie.

21. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Vzhľadom na to, že súd žalobe v celom rozsahu vyhovel, žalobca bol úspešný v celom rozsahu, a preto má proti neúspešnému žalovanému nárok na plnú náhradu trov konania. O výške náhrady trov konania rozhodne súdny úradník samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

Poučenie:

7

15Csp/47/2023

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Trenčín.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa ustanovenia § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa ustanovenia § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.